

SUSRET

ČASOPIS ZA PROMICANJE REDOVNIČKOG ŽIVOTA | BROJ 10 | GODINA VI. | 2018.

ISBN 1848-7645

CIJENA:
10 KN
BIH 2 KM

Mons. Tomislav Rogić

Drugoga

učiniti srethim

br. Mario Totić

Od puta droge do
puta misionara

S. M. IZABELA ĐAKOVIĆ - Boga upoznati kroz ljubav

Postovani čitatelji i čitateljice!

Izišao nam je novi broj časopisa Susret. Ovo je već njegov deseti broj. Raduju nas vaša javljanja u kojima na poseban način ističete i potičete nas da što više objavljujemo svjedočanstva onih koji su odabrali duhovnih poziv. Uistinu, svjedočanstva govore puno više od bilo čega drugoga. Zato vjerujem da će vam biti zanimljivo svjedočanstvo don Domagoja Jelače koji je od početnoga života u redovništvu kod karmelićana osjetio svoje poslanje da bude biskupijski svećenik kao župnik. S. M. Izabela Đaković spoznala je ljepotu duhovnoga majčinstva, a br. Mario Totić opisuje svoje iskustvo rata, razorenje obitelji i pakla droge, ali i velike milosti obraćenja i odlaska u misionare.

I u ovom broju časopisa imamo intervju s biskupom. Ovaj put to je šibenski biskup mons. Tomislav Rogić koji govori o svom duhovnom pozivu i drugim temama.

Ovaj broj Susreta izlazi uoči Nedjelje Dobroga Pastira. Zajedno s Vijećem HBK-a za sjemeništa i duhovna zvanja kao dodatak časopisu donosimo molitveni priručnik prigodom proslave 55. svjetskoga dana molitve za duhovna zvanja.

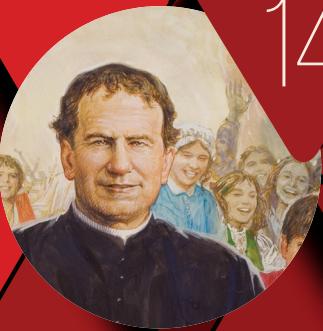
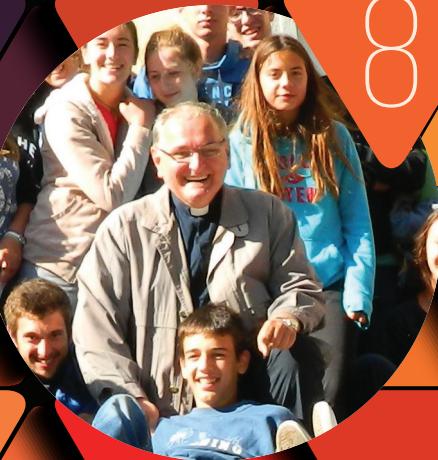
U ime Konferencije i u ime uredništva ovoga lista srdačno vas pozdravljam.

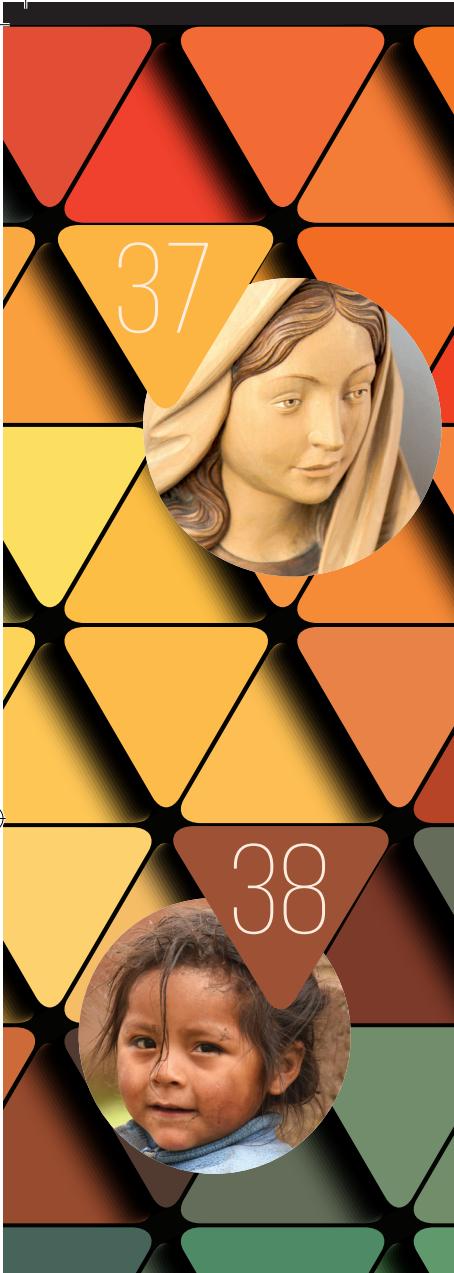
s. Ana Marija Antolović,
predsjednica HRK-a

SUSRET

Potraži nas na internetu:
www.susret.net
Piši nam: urednistvo@susret.net

37

38

Postani nam prijatelj
na Facebooku:
Susret Zovem te

Potraži mobilnu aplikaciju:
»SUSRET ZOVEM TE«.
Dostupno na platformama:
ANDROID & IOS

10 | 2018 Sadržaj

- 5** Uvodnik
- 6** Majka Terezija: pitanja i odgovori
- 8** Drugoga učiniti sretnim
- 13** Koja je moja zadaća na zemlji?
- 14** Kako danas prepoznati volju Božju za vlastiti život
- 18** SV. IVAN BOSCO – prijatelj i učitelj mlađeži
- 22** SVJEDOČANSTVA
- 26** Svjedočanstvo: Od fratra do popa, a opet do Boga
- 28** Aplikacija SUSRET
- 29** Molitva za odvažnost
- 30** Svjedočanstvo: Vraćaš li se doma?
- 34** Svjedočanstvo: Od puta droge do puta misionara služe najsiromajnijih
- 38** Misionari služe siromašnih u trećem svijetu
- 44** DOMAĆA ZADAĆA - objasniti Boga
- 46** Vicevi
- 47** Zanimljivosti

SUSRET

ZDAVAČ: HRK (Hrvatska redovnička konferencija)

ODGOVORNI UREDNIK: s. Ana Marija Antolović

GLAVNI UREDNIK: o. Antonio Mario Čirko

UREDNIŠTVO: o. Antonio Mario Čirko, s. Ana Begić, s. Marija Zrno, s. Ida Malnar, don Mladen Delić, fra Bazilije Mate Bašić

STRIP: Hrvoje Habljak

LEKTURA I KOREKTURA: Ivan Blažević

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: Sanja Zlatar,
Zrinka Židarić

FOTO: shutterstock.com, Marinko
Nikolić, Elvir Tabaković

KONTAKT: www.susret.net,
e-adresa: urednistvo@susret.net,
Facebook: Susret Zovem te

Uredništvo ne snosi odgovornost za nenaručene materijale (tekstovi, fotografije, pisma... u bilo kojem obliku) i ne smatra se dužnim vraćati ih pošiljateljima.

Časopis izlazi dva puta godišnje.

MAJKA TEREZIJA: Pitanja i odgovori

Najljepši dan?

Najveća prepreka?

Najlakša stvar?

Korijen svakog zla?

Najgori poraz?

Najbolji profesionalci?

Prva potreba?

Najveća sreća?

Najgora mana?

Najopasnija osoba?

Najružniji osjećaj?

Najljepši dar?

Najpotrebnije?

Najbolji smjer?

Najugodniji osjećaj?

Najbolji prijam?

Najbolja medicina?

Najveće zadovoljstvo?

Najveća snaga?

Najpotrebnije osobe?

Najljepša na svijetu?

• Danas.

• Strah.

• Pogriješiti.

• Egoizam.

• Obeshrabrenje.

• Djeca.

• Komunicirati.

• Biti koristan drugima.

• Zlovolja.

• Ona koja laže.

• Mržnja.

• Oprost.

• Obitelj.

• Pravi put.

• Unutarnji mir.

• Osmijeh.

• Optimizam.

• Ispunjena zadaća.

• Vjera.

• Svećenici.

• Ljubav.

INTERVJU: MONS. TOMISLAV ROGIĆ

DRUGOGA

učiniti sretnim

Razgovor vodio: Susret

RAZGOVARALI SMO SA ŠIBENSKIM BISKUPOM MONS. TOMISLAVOM ROGIĆEM. KADA JE 2016. GODINE IMENOVAN NOVIM BISKUPOM, MONS. ROGIĆ REKAO JE DA MU JE NAKON IMENOVANJA

PRVA MISAO BILA POVRATAK NA NJEGOVO MLADOMIŠNIČKO GESLO: »BOG U SVEMU NA DOBRO SURAĐUJE S ONIMA KOJI GA LJUBE.« U TOJ MISLI PREPOZNAO JE DA MU JE BOG DOISTA UVJEK SVE OKRENUO NA DOBRO. A TO JE I PORUKA ZA SVAKOGA: KAD SE ISKRENO I U VJEŽRI IDE KROZ ŽIVOT, SVE IZLAZI NA DOBRO, TE JE TAKO I SA SVAKIM ŽIVOTNIM ODABIROM.

Oče biskupe, u ovo današnje vrijeme u kojem su prisutne raznorazne ponude mladima je sve teže izabrati svoj životni smjer, osobito prepoznati duhovni poziv. Vjerujemo da im Vaše svjedočanstvo može pomoći. Ako nam možete reći svoje osobno iskustvo.

— Srdačan pozdrav svim čitateljima. Kažu, najteže je govoriti u prvom licu, ali kad se traži osobni doživljaj, ne može drugačije. Osobno iskustvo poziva vežem ponajviše za svoju obitelj i župnu zajednicu u kojoj sam poniošao, u Senju. Veliku ulogu imali su svećenici župnik Josip Frković, mons. Vlado Kraljić, časne sestre i tadašnji kapelan vlč. Silvio Milin, a i drugi koji su povremeno dolazili ili župni vikari koji su se mijenjali. Rado smo kao ministranti dolazili u župni dvor, vjerouaučnu dvoranu, našu senjsku katedralu, posluživali kod svetih misa. Jednostavno, tu smo bili »doma«. Uvijek lijepo primljeni, nekom sitnicom obradovani, na razne akcije i pobožnosti pozivani. To je bio sastavni dio odrastanja grupe ministranata koja se okupljala.

Moram priznati, nije bilo nekoga nagovaranja na svećenički poziv, ali bi se češće svećenici s nama šalili da će netko valjda i u svećenike poći. Išli smo, još u višim razredima

osnovne škole, na ministrantske susrete i duhovne vikende. Jedan takav vikend održan je u biskupskoj kući u Rijeci, a domaćin nam je bio sam nadbiskup Josip Pavlišić.

Upravo na tim susretima prvi sam put pomislio da bih mogao biti svećenik. Sjeme je bilo posijano, a sve što je uslijedilo samo ga je zaljevalo. Odlazak u malo sjemenište u Zadar, poslije osmoga razreda, bio je prva odluka, prepustanje svećeničkoj formaciji izvrsnih odgojitelja koji su s nama radili s puno takta i razvijali u nama duhovni poziv. Odgojitelji su tada bili mons. Ivan Prenda, duhovnik Vinko Pušić (sadašnji kardinal i vrhbosanski nadbiskup) i prefekt vlač. Ivo Balukčić. Oni su nam uvelike pomagali osjetiti Božji poziv, odlučiti se i ustrajati. Nastavilo se to dakako i na Teologiji u Rijeci.

Sve u svemu redovit put bez nekih posebnosti koje bi stršale nekakvom spektakularnošću. A opet meni se čini, s ovim odmakom godina, da je sve bilo posebno jer je Gospo-

**GOSPODIN UVIJEK DAJE PRAVE
LJUDE I TOLIKO DOBRIH LJUDI
NA ŽIVOTNI PUT, UVIJEK U
PRAVO VRIJEME.**

din uvijek dao prave ljude i toliko dobrih ljudi na životni put, uvijek u pravo vrijeme. Mislim da je nama tada bilo »malo lakše«. Živjelo se sporije i s manje ponuda i izazova mladim ljudima nego danas. Bilo je manje toga što zamrućuje pogled, a opet bilo je drugih izazova jer se sve odigravalo u državnom sistemu koji nam nije bio naklonjen pa se od početka nekako trebalo izložiti.

**Uloga i svjedočanstvo vlastite obitelji je prevažno.
Ali danas je obitelj često rascjepkana i trenutci zajedništva sve su rjeđi.
Kako pomoći mladima
da u takvu životnom
okruženju pronađu prave**

primjere koji potiču na promišljanje vlastitoga života?

— Čuo sam jednom od našega duhovnika rečenicu koju sam dobro zapamtil i u nju se uvjedio: Nikada nećemo dovoljno Bogu zahvaliti za dobrotu i vjeru roditelja koje smo imali. Današnji način života, brzina i površnost (to uvijek ide skupa) ne daje obitelji disati punim plućima. Današnja obitelj uskraćena je za one radosti koje smo mi djeca, a onda i naši roditelji, imali u obiteljskom zajedništvu i puno više vremena provedenoga zajedno. Promatram današnje obitelji, osobito s više djece, kako se trude sačuvati to vrijeme obitelji na okupu. Tu se razvijaju oni pravi odnosi, one ljudske vrline i plemenita nagnuća: pomoći drugomu, zajedno nešto izdržati, graditi, postići iz ljubavi jednih prema drugima. Drugoga učiniti sretnim pa tako ostvariti i svoju sreću. Rješenje je upravo u tom nastojanju da ne dopustimo da nas ritam života »pojede« i da

onda jedni drugima ne donosimo samo svoj humor i iscrpljenost. U obitelji se obnavlja snaga i polet. Mnogima je danas to uskraćeno i moraju naći drugačiji put. Znam i za takve primjere, da oni koji u svojoj obitelji nisu doživjeli puno zajedništva i topline odluče stvarati svoju obitelj u kojoj će to ispraviti i pružiti svojoj djeci ono što je njima nedostajalo. Čini mi se vrlo ispravnim. Oni koji krenu putom duhovnoga poziva, a nisu to primili preko svoje obitelji, imaju uvijek neki drugi poticaj, dar i uzor koji ih je povukao, da usprkos svemu ustraju. Često je to primjer nekoga svećenika, redovnika ili časne sestre koji ih se posebno dojmio, promijenio njihov život, dao mu posve nov pravac. Ili je neko vlastito životno traženje Boga, Božje blizine i prepustaњa Božjoj volji koje ih ispunja i čini sretnim, ostvarenim. Ponekad se ljudi, a neke poznam, oduševe životom nekoga svetca i žele ga naslijedovati, biti

barem dijelom kao on, i to ih nosi. Božji su puti tako raznorodni da svatko tko traži ili se otvori Božjem pozivu nalazi put. Već će dobri Bog usmjeriti njegove korake i namjeriti mu ljude i dogadaje koji će ga usmjeravati, samo neka ne prestane tražiti i osluškivati. Dakako, uz puno spremnosti ostaviti tolike druge stvari kao nebitne po strani i ne žaliti za njima.

Neki misle da se odabriom svećeničkoga ili redovničkoga života gubi osobna sloboda. Što reći na takvo gledanje na duhovni poziv?

– Što god čovjek odabere, uvijek je ono drugo ostavio, odrekao se, smatrao za sebe neprikladnim. Svaki je izbor ostavljanje nekih sloboda. Jedno »da« uvijek podrazumijeva tolika »ne«. Mladić i djevojka koji sklapaju brak

SVAKI JE IZBOR OSTAVLJANJE NEKIH SLOBODA. JEDNO »DA« UVIJEK PODRAZUMIJEVA TOLIKA »NE«

rekli su jedno drugomu »da«, a svima drugima »ne«. Darovali su jedno drugomu svoju slobodu, vezali se svetim sakramentom braka i ostvaruju svoju puninu u tom zajedništvu jedne nove slobode. Isto je u duhovnom pozivu. Izborom rečeno »da« služenju Bogu dragovoljno je odricanje i svemu drugom izgovoreno »ne«. Sjećam se riječi patera Ike Mandurića s jednoga sabora mladeži Gospicko-senjske biskupije kad je zaneseno govorio mladima kako jedino

DANAŠNJI NAČIN ŽIVOTA, BR-ZINA I POVRŠNOST (TO UVJEK IDE SKUPA) NE DAJE OBITELJI DISATI PUNIM PLUĆIMA.

darovana sloboda ima smisao. Današnji svijet kao da se gradi na pojmu neke apsolutne slobode: »Mogu biti što god poželim i kad god to poželim, mogu mijenjati i rod i spol, mogu i sa svojim tijelom i sa svojim životom činiti što me volja.« Izgubila se iz vida bilo kakva odgovornost, kao da smo odgovorni jedino sebi. To je novi egoizam koji se pokušava nametnuti kao moderan, napredan duh novoga vremena, a zapravo je laž, obmana, novo stablo spoznaje dobra i zla, pa vodi u besmisao. Čovjek se ne može samoostvariti, niti je sam sebi dostatan. Ima slobodu izbora, ali ona ga usrećuje samo ako je dragovoljno darovana za nešto ili bolje za Nekoga. Onda ga može ispuniti i ostvariti kao

čovjeka koji se ugradio u nešto veće od sebe samoga. To onda ima svoj smisao. Sloboda se može izgubiti ako je oteta, ako je netko na nešto prisiljen, ali ako svoju slobodu daruje, ako se opredjeljuje, ako je za nešto žrtvuje, onda je sloboda ostvarena, a ne izgubljena.

Kako se u duhovnom pozivu može ostvariti duhovno majčinstvo i očinstvo?

— Na razne načine. Često toga nismo ni svjesni. Možda je tada i najbolje. Mislim na one ljude i susrete kad ste nekoga svojom gestom ili riječju potaknuli da živje živi svoju vjeru i povezanost s Kristom, a da to i ne znate. Koje li radosti kad vam ta osoba to spomene nakon puno godina. Zar u tome ne vidjeti duhovno očinstvo ili majčinstvo, a zapravo se samo Bog nama poslužio. Nekada to ima i gotovo vidljivu formu, kad nekomu postaneš isповjednik ili duhovnik, ili vjeroučitelj koji godinama prati neku generaciju i odgaja je u vjeri.

Uzvišeni pojam duhovnoga očinstva i majčinstva ostvarili su osnivači redova koji i danas, nakon tolikih stoljeća, nadahnjuju svoju braću i sestre da idu njihovim stopama. Važno je ne umisliti si takve stvari, nego ih radije Gospodinu prepustiti da se Svemogući posluži nama.

Za kraj, što biste poručili onima koji imaju poziv, a još se nisu odlučili što žele?

— Neka se mole! Neka se preporuče u molitve. Neka ne odustaju tražiti Božju blizinu i milost koja će ih već upraviti pravim putom. Neka se ne boje darovati svoju slobodu, svoj život Onomu od koga sve dolazi i komu sve ide. Gospodin ih treba da se u njima proslavi i kroz žrtvu, odricanje, potpuno predanje i služenje. Kristova Crkva ih treba, naš narod ih treba. Ne bilo kakve, nego posve Bogu predane. Što će pronaći uzvišenje od služenja Kralju kraljeva i Gospodaru vjekova, Spasitelju svijeta?

KOJA JE MOJA ZADAĆA NA ZEMLJI?

Sjedeći u tišini sobe ili prirode usmjeri svu pozornost na Isusa koji je ispred tebe. Gledaj ga i nakon temeljite sabranosti pitaj ga: KOJA JE MOJA ZADAĆA NA ZEMLJI?

Izgovaraj to pitanje lagano, otežući, dubinom srca, po nekoliko puta. A onda osluškuj nutarnji glas.

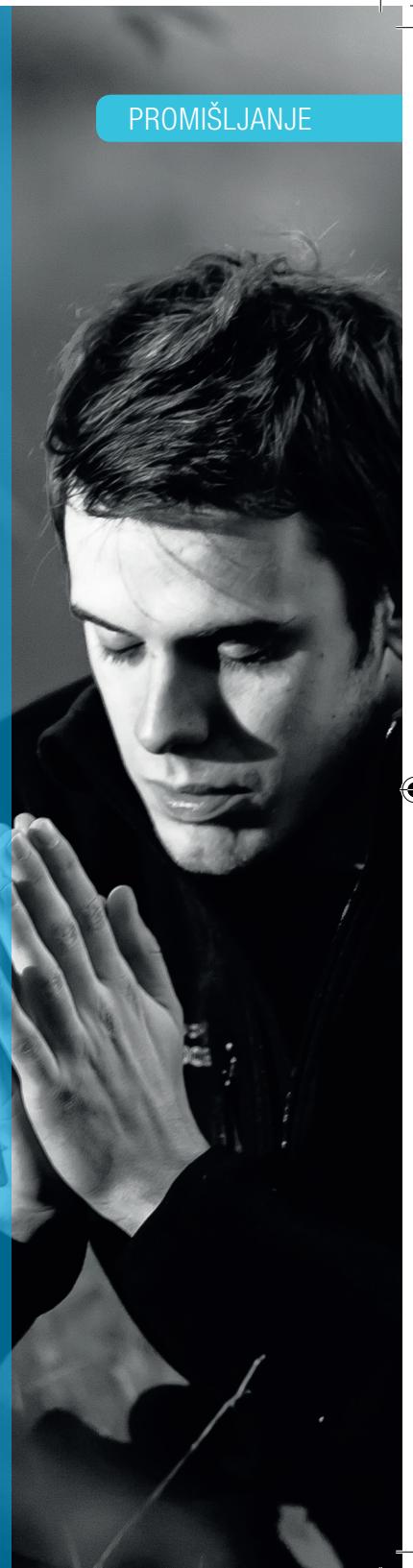
Bog te je stvorio. Budi zato takav kakvog te načinio. Na taj ćeš način postići uspjeh, smisao, radost i korisnost za druge. Nemoj bježati od sebe, nemoj se stidjeti sebe. Budi ponosan na svaki detalj svog života, vladanja, rada, prilika, jer je sve to od Boga.

Nitko te ne može obeščastiti, nitko zaustaviti, nitko ti uskratiti životne potrebe, ako si s Bogom. Osloni se na Božju silu u sebi i oko sebe. Možeš biti svet kao sveci. Ako hoćeš, možeš, jer je Bog s tobom. Ne boj se ljudskih obzira, jer Bog daje da te poštaju i cijene. Prepusti se Božjem naručju, toj Providnosti, i počni nakon desetak minuta zahvaljivati Bogu za svaki detalj svoga bića.

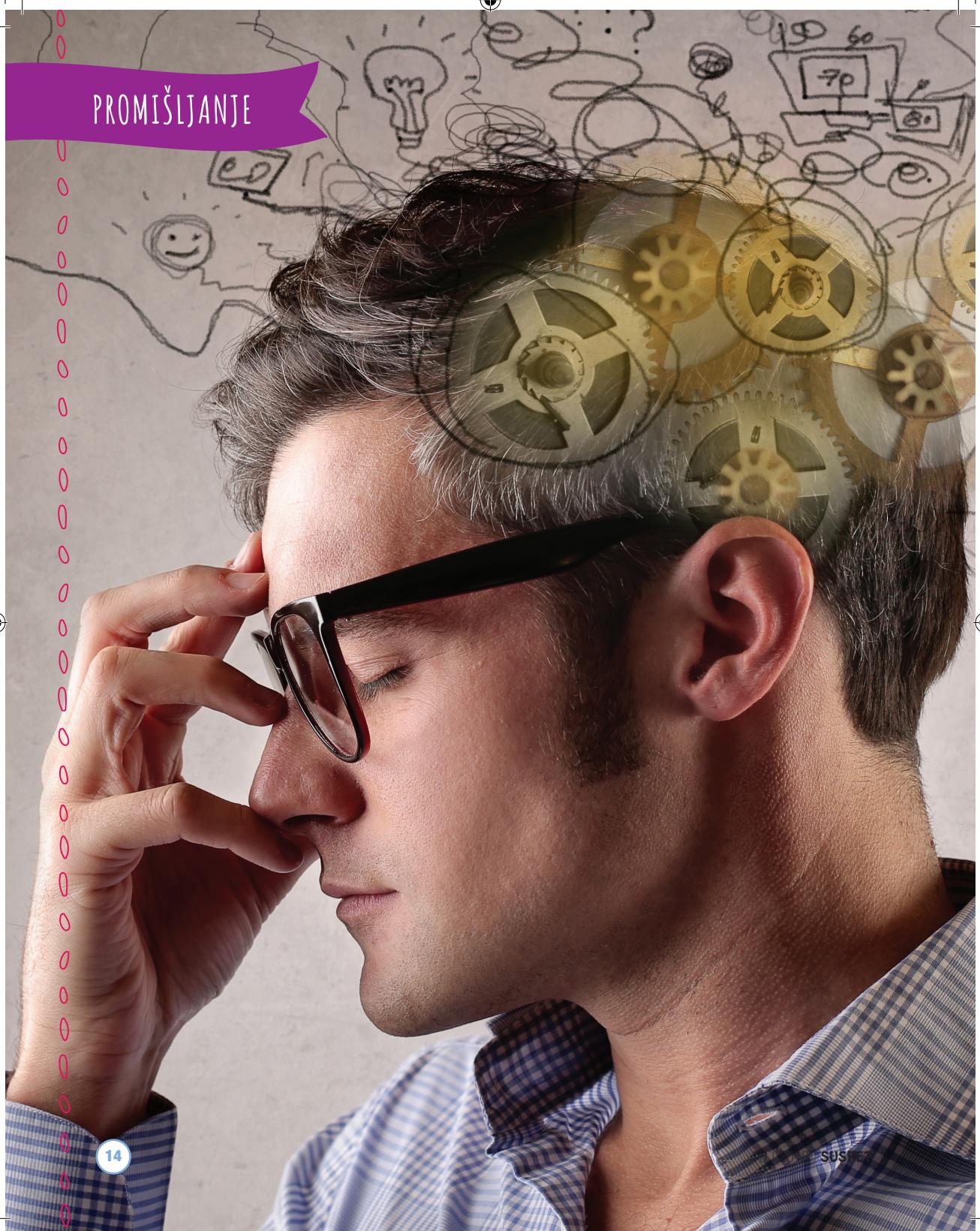
Ljudi nemaju odlučujuću riječ o životu i uspjehu. Bog je po svome planu stvorio svaki život i on daje uspjeh svakom čovjeku. Svaki čovjek ima razloge postojanja. Bog daje moć i znanje da čovjek može ispuniti i savršeno izvršiti svoj životni zadatak. Kad se prepustimo Božjem vodstvu, sigurno uspijevamo. Čim se počnemo oslanjati samo na ljude, počinjemo doživljavati frustracije. O Bogu sve ovisi. Bez Boga počinje u nama strah, nesigurnost, nemoć.

Bog ljubi sve ljude jednako. Nema kod njega privilegiranih, jer svi su njegova djece. Svaki čovjek može biti svet, uspješan, radostan, sretan. Svaki život može biti osmišljen. Pitanje je samo na kome gradiš svoj život: da li na svemoćnoj sili svemira, na Bogu, ili na krhkim snagama čovjeka i stvorenja.

Tomislav Ivančić

PROMIŠLJANJE

KAKO DANAS PREPOZNATI VOLJU BOŽU ZA VLASTITI ŽIVOT?

AUTORICA: S. LAURA CUKAR, KLANJATELJICA KRVI KRISTOVE

Promišljati o osluškivanju Boga danas je vrlo teško jer živimo u vremenu kada se tek ponekad nekoga posluša jer smo zaboravili slušati. Sreća naša da se Bog nije umorio zvati! On strpljivo kuca na vrata ljudskih srdaca i nudi svoju ljubav. No valja se upitati zašto Bog koji je Ljubav tako često ostaje pred vratima ljudskoga srca poput prosjaka

BOG JE ČOVJEKA STVORIO NA SVOJU SLIKU! UČINIO GA JE SOCIJALNIM BIĆEM, KOJE TEK U DARIVANJU ISPUNJAVA SVOJU SVRHU. BOG ČEZNE ZA SUSRETNJEM SA SVOJIM STVORENJEM TE STRPLJIVO ĆEKA DA MU SE ONO PREDA. NO DA BI OSOBA MOGLA PREDATI SVOJ ŽIVOT GOSPODINU, TREBA ČUTI I PREPOZNATI NJEGOV GLAS TE POĆI ZA NJIM.

koji traži samo malo ljubavi, a dobiva tek mrvice. Zašto Boga tako često ne čujemo, ignoriramo, ili nam njegova ponuda nije primamljiva? Naravno

da je sve navedeno istina jer živimo u vremenu koje nudi mnoštvo ekspresnih ponuda, koje mladom čovjeku obećavaju blještavilo, uspjeh bez muke, ljubav bez žrtve... Bog nije privlačan jer njegova ponuda traži cijelo biće, potpuno predanje, bez pridržaja. Nije lako predati se u ruke Boga živoga, Boga koji želi imati udjeila u našim životima.

Život smo primili od Boga i pozvani smo darovati ga upravo njemu jer se konačna čovjekova sreća, cilj i smisao nalaze u Bogu. Mi kršćani često smo u napasti igrati se skrivača s Bogom i drugima. Često smo u sebi podijeljeni. Htjeli bismo se predati, pripadati nekomu, a s druge se strane zatvaramo u sebe. Budući da smo Božja stvorenja, bez Stvoriteljeve pomoći ne možemo se ostvariti u punini. No valja se zapitati je li mladi čovjek 21. stoljeća spremjan tražiti pomoći, ili on sve zna! On je stručnjak za sve i ne treba mu nitko, posebno ne netko o kome je ovisan... Znak je slabosti ako danas kažeš da nekoga trebaš! Tako se i mladima čini da sve mogu sami, a često zaboravljaju da On sve vodi.

V A Ž N O J E S L U Š A T I S V O J E S R C E J E R S E
B O G Č E S T O O Č I T U J E K R O Z U N U T A R N J E
P O T I C A J E , S K L O N O S T I I P R I V L A Ć N O S T I

MI KRŠĆANI ČESTO SMO U NAPASTI IGRATI SE SKRIVAČA S BOGOM I DRUGIMA.

Prirodna čovjekova težnja stalno potiče vezivanje za zemaljske sigurnosti, osobne želje i planove, stoga je teško pustiti kormilo svoga života jedinom pravom Kormilaru koji će nas dovesti u sigurnu luku, ali samo ako mu to dopustimo. Velik problem suvremenog čovjeka leži u poteškoći prepoznavanja Božje volje u mnogim životnim situacijama. Ako je danas najvažnije pobjeđivati, uspjeti pod svaku cijenu, predan je nemoguće i nezamislivo. Isus je sam rekao: »Abba! Oče! Tebi je sve moguće. Otkloni ovaj kalež od mene! Ali ne kako ja hoću, nego neka bude kako ti hoćeš« (Mk 14, 36). Uistinu je teško prepoznati nešto kao kalež koji je Otac nudi, posebno kada je sadržaj kaleža gorak i dolazi od bliskih osoba. Ipak nas Bog poziva da prihvatimo kalež i ispijemo to gorko životno piće po uzoru na Njega samoga. Kako danas prepoznati što Bog želi? Važno je slušati svoje srce jer se Bog često očituje kroz unutarnje poticaje, sklonosti i privlačnosti. Ključ predanja Bogu krije se u dubinama srca. Sveta Marija De Mattias, utemeljiteljica družbe sestara Klanjateljica Krvi

Kristove, zaslužuje naziv žena predanja jer je već kao sedamnaestogodišnjakinja imala potrebu otkriti volju Božju za svoj život i sebe predati Gospodinu. Traženje Božje volje, ili plana spasenja koji Bog ima za nju, zaokupljalo je čitav Marijin život. Najbolji poznavatelj njezina duha don Ivan Merlini u njezinu životopisu navodi: »Tada se predala Bogu, potpunim predavanjem njegovoj božanskoj volji. U trenutku je osjetila da joj se srce posve promijenilo i ispunilo hrabrošću. Dok je slušala glas svoga Gospodina i promatrala njegovu privlačnost, osjećala je neodoljivu snagu da ga naslijede te je satima lila suze nježnosti.«

U tim Merlinijevim riječima krije se Marijin recept kako i

danas otkrivati Božju volju. Važno je boraviti do nogu Isusa raspetoga, promatrati sebe njegovim očima i dopustiti mu da nas promatra i ljubi bezuvjetno. Nakon što u molitvi iskusimo dodir Isusove ljubavi važno je slušati njegov glas koji nam progovara preko Božje riječi, sakramenata i crkvenoga nauka.

Recept imamo, samo ga treba primijeniti: pasti ničice do nogu raspetoga Isusa, nasložiti svoje srce na njegovo srce, čuti mu glas koji nas dotiče u našim dubinama i odazvati se glasu Ljubavi.

Zvuči lagano, no iziskuje hrabrost i beskrajno povjerenje u Gospodina.

SVETAČKI LIKOVI

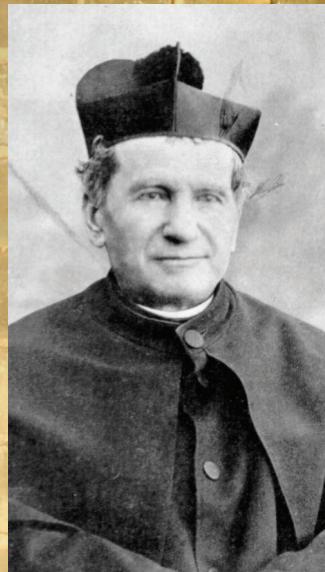
U ŽIVOTU CRKVENIH
ZAJEDNICA ODUVIJEK SU
POSTOJALI UZORI KOJI SU
USPJELI UCINITI NEŠTO
ZNAKOVITO ZA SEBE I
DRUGE. JEDAN OD NJIH JE
I SV. IVAN BOSCO

Autor: don Ambrozije Matušić, SDB

SV. IVAN BOSCO

– PRIJATELJ I UČITELJ

MLADEŽI

U ZATVORIMA JE POSJEĆIVAO ZATVORENIKE, A OSOBITO MLADE, SPOZNAVŠI KAKO ŽIVE U DUHOVNOJ I MATERIJALNOJ OSKUDICI

Sv. Ivan Bosco poznati je učitelj i prijatelj mlađeži. Rođen je 16. kolovoza 1815. u zaseoku Becciju blizu Torina, a umro 31. siječnja 1888. Obitelj Bosco živjela je u siromaštvo. Bilo je to pravo siromaštvo, ali opet nije bila bijeda, jer u obitelji su svi radili, a rad seljaka daje malo, ali ipak daje. Između osme i devete godine Ivan je sve više sudjelovao u radovima i s majkom i braćom dijelio težak i oskudan život. Za svećenika je zareden 5. lipnja 1841. godine. »Svoju mladu misu«, zapisao je, »slavio sam u crkvi sv. Franje Asiškoga

uz asistenciju Josipa Cafassa, svoga uglednog dobrotvora i direktora...«

Za njegov budući rad osobito će značenje imati neka iskušta. Jednoga dana kad je don Cafasso polazio u redovit posjet zatvorenicima, pozvao je i don Bosca da ga prati. Stigli su u tamne hodnike, među crne i vlažne zidove, pred ružan i mrk pogled kažnjjenika, koji ga je duboko uznemirio. Doživio je jezu i osjećaj gušenja. No ono što ga je jako boljelo bio je posjet dječacima iza rešetaka. Zapisao je: »Vidješi tolike mladiće između 12. i 18. godine, sve zdrave, čvrste,

okretnih misli, vidjevši ih, onako izbodene komarcima, kako ništa ne rade, kako žive u oskudici duhovnoga i materijalnoga kruha, probudila se u meni i strašna groza.«

Don Bosco je opet navratio s don Cafassom, a i sam je išao. Nastojao je razgovarati s dječacima, ali ne samo da ih poučava vjeronauk (za to vrijeme pratili su ga čuvari), nego im se i osobno obraćao. U početku su reagiranja bila oštara. Morao je podnijeti i oštore psovke. Ali malo-pomalo neki su se pokazali manje nepovjerljivi i s njima je uspio razgovarati kao prijatelj s prijateljem. Tako je upoznao

njihove bijedne osobne povijesti, njihova poniženja i bijes koji ih je na trenutke činio divljima. Najčešći »zločin« zbog kojega su bivali suđeni bila je krađa. Krali su zbog gladi, zbog želje da imaju nešto više od onoga što im je za život potrebno, ali i zbog zavisti prema bogatom svijetu koji je iskoristavao njihov rad i ostavljao ih u bijedi. Društvo nije znalo što s njima učiniti pa ih je strpalо u zatvor... Bili su zatvoreni u goleminu zajedničkim prostorijama, gdje su oni najzločestiji postajali učitelji života...

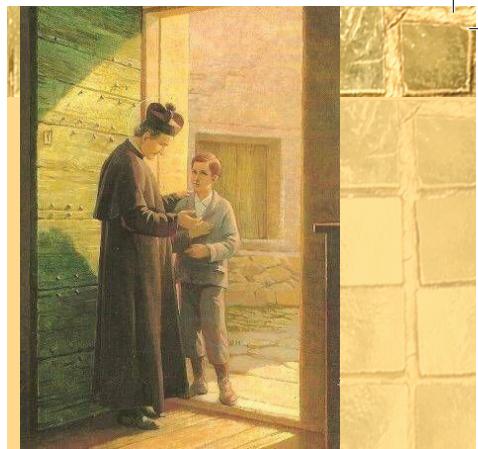
Tako započinje don Boscovo veliko djelo. Zanimljivo je da

nika uključiti u odgovarajući ambijent. To je druga uporišna točka. Radi toga je don Bosco stvorio oratorij. Govorio je: »Važno je da bude mnogo mlađih koji će njegovati prijateljstvo, radost i mogućnost da se igraju i da se izražavaju.« Osobnim odnosom u takvu ambijentu mlađima se nude životna usmjerena, usvajanje ideja i realističnih pogleda na svijet, dozrijevanje savjesti i uspostavljanje novih odnosa s drugovima i svijetom u kojem žive. Don Bosco je odgoj definirao kao pitanje srca. Cilj je postignut kad osoba pokazuje da se raduje onomu što uči...

je preventivni sustav nastao tako što je u središte postavio odnos prema osobi. Kao prvo, nastoji se s osobom uspostaviti odnos poštovanja, priateljstva, prihvaćanja i pozitivnoga vrednovanja onoga što odgojenik ima, onoga što jest i onoga što može. U tom osobnom odnosu važno je odgoje-

U don Boscovu životu opređeljenje za mlade jedan je od najdjelotvornijih načina odgoja i pastoralna. Pretače kršćansku ljubav u plodnu odgojnu djelatnost i tako postaje učiteljem pedagogije dobre. »Ja sam već odlučio... Moje je mjesto tamo gdje je najgore!«

1815.

Rođen u Becciju u Italiji 16. 8. Bio je najmlađi sin siromašnog seljaka.

1817.

U dobi od dvije godine umire mu otac Francesco. Ostavivši tri dječaka majci Margareti Bosco.

1824.

U dobi od 9 godina ima mističnu viziju u snu koja ga upućuje u njegov budući poziv.

1829.

Siromaštvo u obitelji ne dopušta mu daljnje školovanje. Upoznaje oca Calossa, starog svećenika koji ga počinje poučavati prepoznavši u dječaku iznimnu inteligenciju. Ivan ga je jako volio. Poslan je u pučku školu Chieriju.

1835.

5. kolovoza ulazi u sjemenište u Chieriju.

1841.

5. lipnja zareden je za svećenika. Dio svećeničke službe don Bosca bili su posjeti zatvore-

IVAN BOSCO POSVETIO JE SVOJ ŽIVOT USAVRŠAVANJU I OBRAZOVANJU DJECE S Ulice, maloljetnih prijestupnika i druge zapostavljene mladeži. Razvio je metodu učenja temeljenu na ljubavi, a ne na kazni, metodu koja je postala poznata kao

ZA TEBE JA UČIM, ZA TEBE JA RADIM, ZA TEBE ŽIVIM, ZA TEBE SAM SPREMAN ČAK SVOJ ŽIVOT DATI.

Ivan Bosco mlađeži svog vremena

nicima u zatvorima u okolini Torina, tu je osobno upoznao siromaštvo mnogih nezaštićenih i ranjivih tinejdžera. Njihovo stanje je ostavilo dojam dojam na njega.

8. prosinca upoznao je mjesnog beskućnika Brtolomea Garellića, Don Boscova ljubaznost je osvojila tinejdžere te je on doveo još svojih prijatelja.

SALEZIJANSKI PREVENTIVNI SUSTAV. Ivan Bosco obrazovao je cijelu osobu, tijelo i duh. Kao sjedbenik duhovnosti i filozofije sv. Franje Saleškog, Bosco je svoj rad posvetio njemu kada je osnovao salezijance Ivana Bosca, koji su imali sjedište u Torinu.

1842.

Svako nedjeljno popodne s dječacima je imao piknik s lekcijama katekizma i večernjim molitvama.

1843.

Njihov je broj toliko narastao da je don Bosco morao iznajmlijavati sve veće i veće livade, a često su bili izbacivani s njih zbog bučnosti; zbog toga ih je don Bosco prozvao »lutajući oratorij«. Kako bi se pobrinuo za sve te dječake, don Bosco je počeо proziti, kucati na vrata, propovijedati i zastupati ih pred ljudima Torina.

1846.

12. travnja »lutajući oratorij« našao je svoje konačno sjedište u Valdoccu kraj Torina.

Don Bosco se zbog duge i ozbiljne bolesti odlučio vratiti doma dok se potpuno ne oporavi. Na povratak u Torino poveo je sa

DANAS SU DON BOSCOVI
SALEZIJANCI TREĆI RED PO
VELIČINI U KATOLIČKOJ
CRKVI S VIŠE OD 40 000
SVEĆENIKA, BRAĆE, SESTARA
I LAIKA KOJI RADE U 120
ZEMALJA ŠIROM SVIJETA.

sobom svoju majku Margaretu, koja je postala majka svim njegovim štićenicima.

1853.

Uvidjevši da mnogi od njegovih štićenika trebaju neprestanu pomoć, proširio je oratorij u dom za dječake. Tamo su najmlađi mogli živjeti, raditi ili pohađati nastavu u gradu, kako bi izučili zanate. To je bila prva katolička obrtnička škola u Italiji.

1859.

18. prosinca osnovao je Red salezijanaca.

1872.

Don Bosco je s Marijom Mazzarello suosnovao Družbu sestara Kćeri Marije Pomoćnice.

1875.

Don Bosco je po cijeloj Europi otvorio još srednjih i obrtničkih škola i centara za mlade. Te godine Don Bosco rad proširo se po Argentini, otkud su se mogli proširiti po Južnoj Americi.

1888.

Don Bosco umire 31. siječnja.

1934.

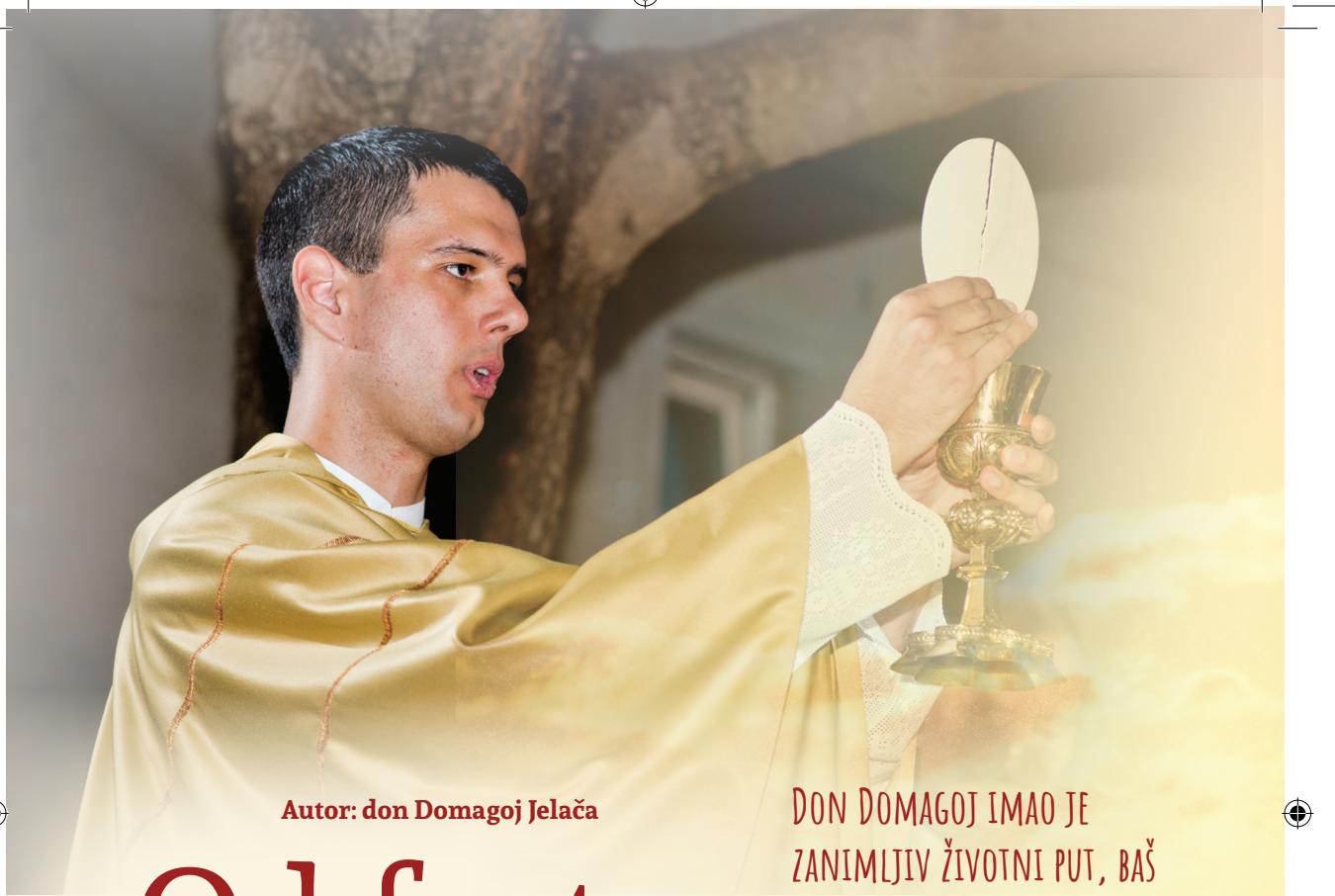
Papa Pio XI. kanonizirao Bosca na Uskrs 1. travnja.

Svjedočanstva

I u ovom broju Susreta možete pročitati svjedočanstva redovnika, redovnica i svećenika koji su izabrali duhovni poziv. Svaka je životna priča posebna i potiče na razmišljanje o ljepoti osluškivanja Božjega govoru za svačiji život. Vjerujem da će zato sa zanimanjem pročitati svjedočanstvo don Domagoja, s. Izabele i br. Marija.

Autor: don Domagoj Jelača

Od fratra do popa, a opet do Boga

DON DOMAGOJ IMAO JE ZANIMLJIV ŽIVOTNI PUT, BAŠ KAO SVATKO OD NAS. BIO JE ZALJUBLJEN U JEDNU DJEVOJKU, NO JAČI JE BIO POZIV NA BOGU POSVEĆEN ŽIVOT. PREKO KARMELIĆANA I UPoznavanja redovničkoga života otišao je među biskupijske svećenike i danas kao župnik djeluje svjedočeći radost i ljepotu svećeničkoga života.

SVAKO JE ŽIVOTNO ZVANJE SVETO I DRAGOCJENO TE NIJE ZA SVE JEDNAKO JER NI MI NISMO JEDNAKI

Svatko od nas jedinstveno je Božje djelo te Bog na razne načine djeluje u nama i po nama. Imamo razne talente i trebamo ih razvijati u svojem životu. Oni nas obilježuju. Različiti smo i po njima te nitko ne bi trebao biti ničija kopija. Svi smo jedinstveni i vrijedni upravo onakvi kakvi jesmo. Možda se pitamo zašto je Bog baš nama dao te darove te zašto možda nemamo neke druge. Dobili smo upravo ono što je najbolje za nas i na tome Bogu zahvaljujemo. Crkva kao zajednica sastav-

ljena je od više ljudi koji su po sebi različiti i drugačiji, a opet jedinstveni. U Crkvi svaki čovjek nalazi svoj put i svoje životno opredjeljenje. Kad je čovjek svjestan svojih darova i želi ih razvijati, otvaraju mu se novi putovi, a s tim i izazovi kako da se ostvari i postigne smisao svoga života. Svako je životno zvanje sveto i dragocjeno te nije za sve jednak jer ni mi nismo jednak. Biti muž ili žena, otac ili majka, divno je životno zvanje koje čovjeku pomaže da se razvija i postane zaista dobar i svet čovjek, onaj tko se daje za drugoga

i želi da se ta ljubav širi ne samo po djeci, nego i po svima koji su s njima u kontaktu. Biti u braku milost je koja nije za svakoga, a spremljena je samo za odabранe. Bog je onaj koji poziva u kršćanski brak i on zna tko ga može i treba prihvati. Osoba koja je pozvana na taj način ostvariti sebe i proslaviti Boga ne može a da se radosno ne odazove u sveti brak. Bog koji poziva u brak poziva i na drugi način života. To je posvećeni život. Iako je i brak s jedne i druge strane posvećen život, redovništvo ili svećeništvo život je posvećen samo Bogu koji je vidljiv u drugima. On je onaj koji poziva osobu da se ostvari na takav način i daje se toj osobi kao što se i osoba posvećenoga života mora davati drugima.

Poziv od Boga dobio sam i ja. Ja, Domagoj, rođen 3. siječnja 1987. u Splitu od oca Mladena i majke Marije r. Čović. Moja rodna župa je župa sv. Mihovila na Kamenu, u čijoj sam zajednici primio sakramente krštenja, isповijedi, pričesti i potvrde. Rastao sam pod brižnom pažnjom otaca karmeličana koji su me upućivali u svetu vjeru. Tu sam od prvoga dana svojega života rastao i razvijao sebe kao osobu i vjernika. Temelj i početak svoje vjere primio sam od svojih roditelja koji su zajedno sa mnom sva ke nedjelje išli na misu. I prve

SVI BI MI GOVORILI DA ĆU BITI SVEĆENIK, ALI JA SAM UVIJEK TO NEGIRAO. »JA SVEĆENIK, BOŽE SAČUVAJ!«

sam molitve naučio u krugu obitelji. Osim roditelja veliku i bitnu ulogu u mojoj životu odigrala je moja baka Valerija koja me učila moliti razne molitve i koja me također vodila u crkvu iako sam kao malo dijete bio nemiran i za vrijeme mise okretao se i gledao ljude oko sebe. Baka je uz krunicu i spužvu s blagoslovljenom vodom uvijek nosila struk murtile. Nisam razumio zašto to radi, a bilo mi je zanimljivo. Uz mene je u obiteljskom

gnijezdu rasla i moja sestra. Bio sam u vrtiću, a kada to više nije bilo moguće, čuvale su me sestre karmelićanke na Sirobuji i poslije sestre službenice milosrđa na Kamenu. Uvijek sam volio trčati samostanskim hodnicima, jesti neposvećene hostije te gledati časne kako pletu i šiju na svojim mašinama. Toliko me to oduševilo da sam i ja poželio plesti, kupiti jaja ispod kokoša i provlačiti se iza njihove kuće. Osnovnu sam školu pohađao u mjestu. Kao osnovnoškolac »igrao« bih se mise te uzimao čokolade umjesto hostija i vinske čaše umjesto kažeza. Svi bi mi govorili da će biti svećenik, ali ja sam to uvijek negirao. »Ja svećenik, Bože sačuvaj!« Javile su se i prve simpatije i polako sam se sve više odmicao od toga da bih mogao biti svećenik. Kad sam išao u sedmi razred, za župnika je došao mladi karmelićanin koji je počeo više okupljati djecu i mlađe. Počeo sam češće ministirati iako sam svake nedjelje bio na misi. Toliko mi se svidjela misa da bih i preko tjedna pješačio do samostana sestara služavaka Maloga Isusa na Šinama i bio na jutarnjim misama. Na zidu njihova samostana video sam od kamena napravljen reljef njihove medaljice koju nose na prsima s Malim Isusom.

To mi je kao djetetu bilo lijepo vidjeti. Onda sam rekao: »I ja želim biti kao o. Branko! I ja želim biti svećenik!« To je bilo moje: »Evo me!« Završetkom osnovne škole 2002. godine, osjetivši poziv najprije da postanem redovnik, karmelićanin, fratar, odlazim u malo sjemenište u Zagreb i tamo upisujem Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju. Najveći je problem bilo reći mojima da idem u sjemenište. Ali i to sam preživio. Pohađao sam gimnaziju i malo sjemenište u Zagrebu te sam maturirao 2006. Mnogi se pitaju jesam li se zaljubio. Odgovaram: »Jesam!« U tom srednjoškolskom obrazovanju, upoznajući svoju spolnost, zaljubio sam se u jednu djevojku iz zbora mlađih. Toliko je to bilo jako da sam želio ići samo na te mise da ju vidim. U razgovoru sa svojim duhovnikom, u molitvi, s vremenom sam došao do toga da sam pozvan na nešto drugo. Zahvalan Bogu na tom iskuštu, čvršće sam odlučio biti svećenik i redovnik. Budući da su u mojoj župi karmelićani, najprije odlučim ući u njihov red i obući karmelski habit. Bio sam presretan. Otišao sam u novicijat na Krk, gdje sam bio godinu dana. Vrativši se u Zagreb kao karmelski bogoslov i redovnik, upisao sam filozofsko-teološki studij na Sveučilištu u Zagrebu i tamo završio tri godine. Na trećoj godini fakulteta u meni se počimaju javljati neke druge misli. Osjećam da moram izići iz Karmela i nastaviti svoj

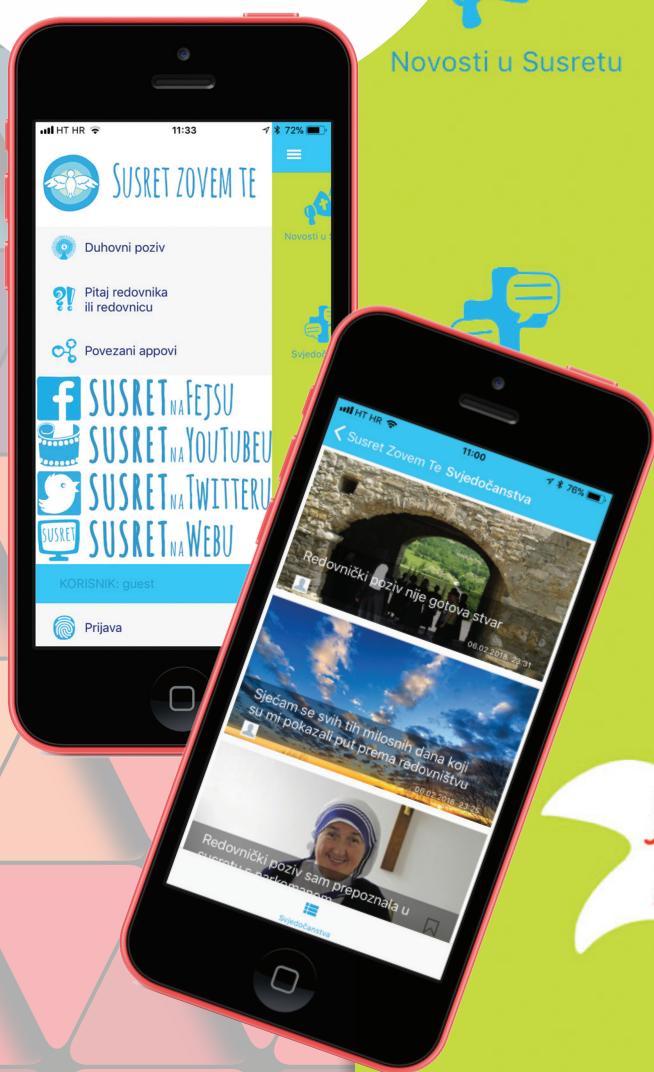

put prema svećeništvu kao biskupijski bogoslov. Jako mi je bilo teško donijeti konačnu odluku i vidjeti sam sa sobom želim li to samo ja ili to Bog hoće. Prepustio sam se Bogu te sam ocu provinjalu poslao pismo s razlozima izlaska iz Karmela. On mi odgovara da razumije razloge zašto mislim da se neću moći ostvariti do kraja kao karmeličanin, daje mi dopuštenje da napustim red, ali s jasnom napomenom da su mi vrata Karmela uvejek otvorena. Poslije treće godine vratio sam se u svoju matičnu nadbiskupiju, a otac nadbiskup prebacio me na bogosloviju i studij u Split. Izšao sam iz reda s velikom ljubavlju prema Hrvatskoj karmelskoj provinciji i svakom redovniku u njoj. I danas rado posjetim svoju braću po samostanima i volim ih vidjeti u Splitu. S njima se osjećam kao kod kuće. Kao da sam još dio njih. Iskrena je i duboka ljubav prema mom Karmelu. Diplomirao sam 2012. i zaređen sam za

đakona iste godine u župi sv. Petra na Priku u Omišu. Đakonsku službu obavljao sam u konkatedrali sv. Petra u Splitu. Za svećenika sam zaređen 29. lipnja 2013. u katedrali sv. Duge. Mladu misu imao sam dan poslije u svojoj rodnoj župi na Kamenu. Kao župni vikar imenovan sam u župi sv. Pavla na splitskim Pujankama, gdje sam služio dvije godine. Iskazavši mi povjerenje, nadbiskup me je 2015. godine imenovao župnikom župâ Srijanje – Dolac Gornji i Trnbusi. Tu službu u dvije manje župe obavljao sam godinu dana te sam 2016. imenovan župnikom župe Otrić – Struge, u Neretvanskom dekanatu, gdje još djelujem. Osim župnih obveza radim kao vjeroučitelj u osnovnoj školi i radijski sam voditelj na Radiju Ploče.

Biti svećenik lijep je poziv, ali i zahtjevan. Mnogi misle da je nama svećenicima lako i da nam je život idealan. Pravi svećenik baš kao i pravi muž i otac prolazi ovim svijetom uživajući u svemu što život pruža, ali i prihvatajući trenutke koji nisu baš ugodni i poželjni. U tome rastemo i razvijamo svoje darove na korist čovjeku i na slavu Božju. Osjetivši da je moj životni poziv biti svećenik te svoje darove razvijati u toj meni povjerenoj službi, odlučio sam postati svećenik. Iako sam svećenik, nisam došao do kraja, nego se sada moj put nastavlja iz dana u dan živjeti ono što mi Bog daje znajući da me prate molitve obitelji i prijatelja, kao i miris bakine murtile koju sam udisao odlaskom u crkvu.

APLIKACIJA ZA PAMETNE TELEFONE: SUSRET ZOVEM TE

DOSTUPNO NA PLATFORMAMA:
ANDROID & iOS

Susret Zovem Te

11:33

72%

Novosti u Susretu

"Pravilo za
novi početak"

Mitovi o redovničkom
pozivu

Duhovni poziv

Pitaj redovnika
ili redovnicu

SUSRET
ZOVEM TE

Molitva za ODVAŽNOST

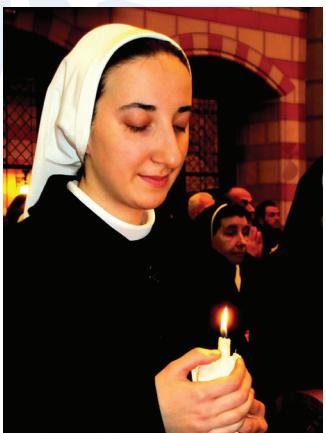
Gospodine, ne molim te za viđenja i čuda,
molim te tek snagu za život svakodnevni.
Pouči me umijeću malenih koraka.
Misli mi razbistri, učini me snalažljivim,
nauči me uhvatiti pravi trenutak.
Daj da vidim kako je sve u životu važno.
Jakosti mi daj za red i pravu mjeru,
da ne klizim kroz život poput rasipnika,
već vrijeme svoje da mudro raspoređujem,
pa ipak da umijem prepoznati trenutke
bogate sjajem, ljepotom i milinom
i odvojiti časak za užitak srca i duha.
Pomozi mi spoznati da ne koristi sanjati
niti o prošlosti, niti o budućnosti, te
da je najvažniji sadašnji čas
i da sve što slijedi učinim najbolje.
Očuvaj me opsjene da život ima glatko teći.
Trijezan mi uvid podari u istinu
da su poteškoće, porazi i padovi,
neuspjesi, боли pa i katastrofe
na stazi žica vjerni pratioci uz koje naša bića
sazrijevaju i rastu.

Antoine de Saint-Exupery

Vraćaš li se doma?

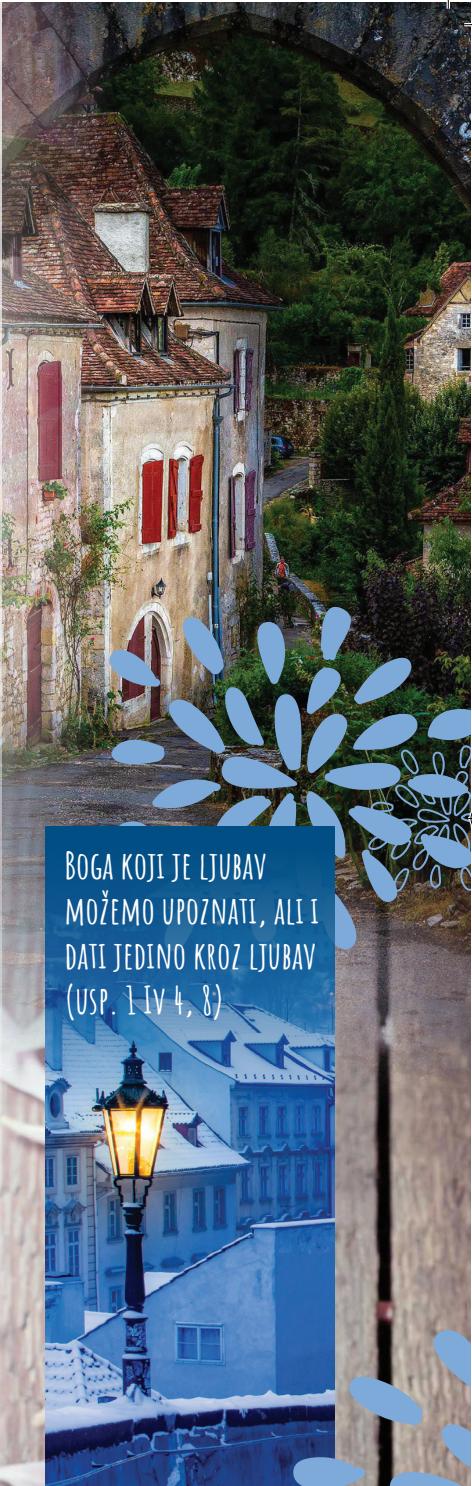
Autorica: s. M. Izabela
Đaković, MVZ

Završetkom osnovne škole u rodnom mjestu odlučila sam upisati opću gimnaziju u Katoličkom školskom centru »Bl. Ivan Merz« u Banjoj Luci. To je ujedno značilo da ću svoju svakodnevnicu dijeliti sa sestrama milosrdnicama sv. Vinka Paulskoga u internatu za djevojke »Dom sestre Cecilije«. Bio je to

jedan u nizu početaka, važnih koraka i velikih odluka, koje su providnosno promijenile moj život.

Upoznala sam sestre izblize. S jedne strane bila sam aktivna na župi, u pastoralu, napose u radu s mladima. S druge duhovno sam rasla u sjeni stoljetnih trapističkih hrastova, prevodeći Pravila kartuzijanskog reda i promišljajući o zahtjevnosti, ali i radosti života skrivenoga u Bogu. Neizmjerno me privlačio taj život. Biti potpuno Božji, biti tu za druge, a nikomu potpuno ne pripadati, upravo zato što si njegov. Darovati se da bi ti se moglo uzvratiti. Jer Bog se u svojoj darežljivosti ne može nadmašiti. Po završetku srednje škole donijela sam odluku. Stupit ću u Družbu sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga. Godine suživota učinile su svoje. Njihova je karizma

BOGA KOJI JE LJUBAV
MOŽEMO UPOZNATI, ALI I
DATI JEDINO KROZ LJUBAV
(USP. 1 IV 4, 8)

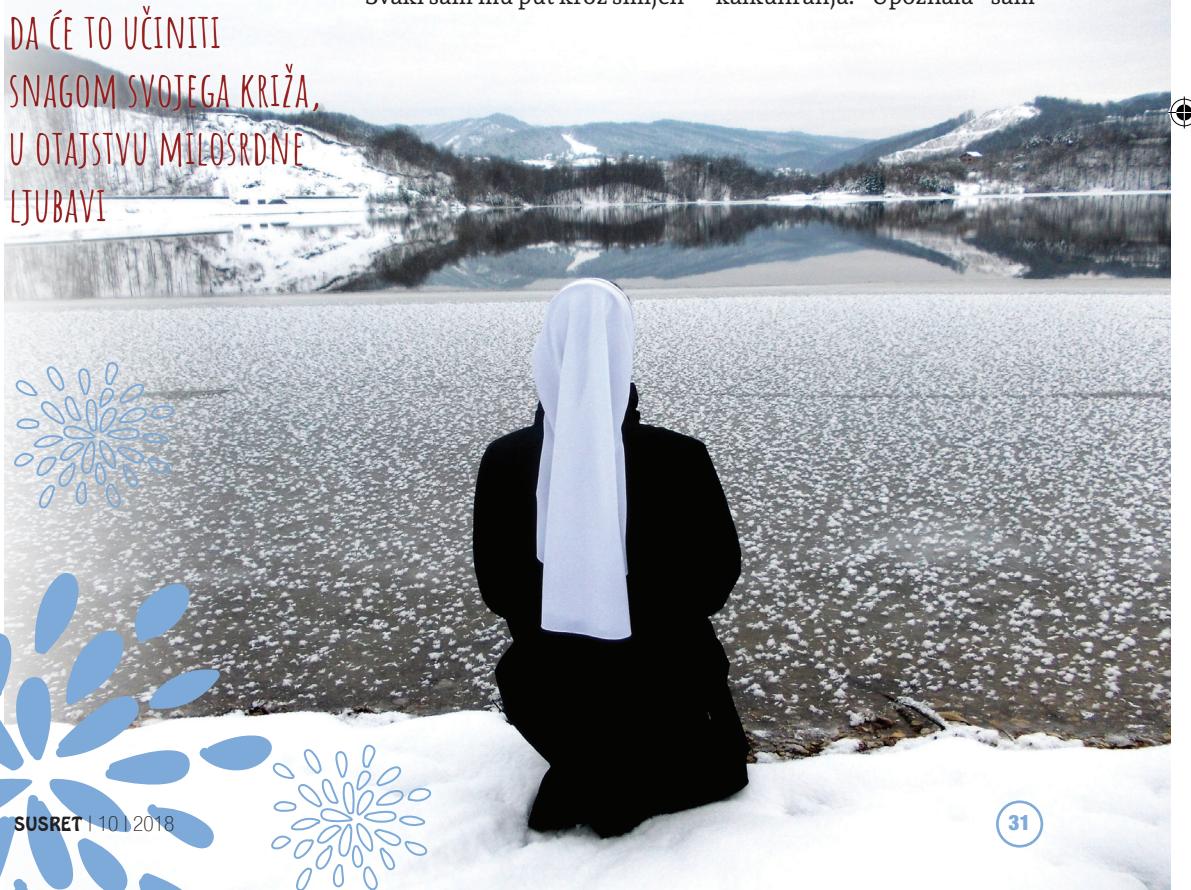
NISAM POŽELJELA BITI
REDOVNICA S PRVIM
KORACIMA. ČAK NI NA
DAN PRVE PRIČESTI,
KAKO TO NEKE SESTRE
REDOVNICE VOLE REĆI.
NOZNALA SAM DA
ĆE TA BIJELA HOSTIJA
OBLIKOVATI MOJ ŽIVOT.
TEK ĆU KASNIJE SPOZNATI
DA ĆE TO UČINITI
SNAGOM SVOGEGA KRIŽA,
U OTAJSTVU MILOSRDNE
LJUBAVI

postupno oblikovala i moj duh. S kim si, takav si, makar toga i ne bio svjestan. Napisala sam molbu i zatvorila kuvetu. Bilo je to poput scene u »Milijunašu«. Tarik Filipović bi pitao: »Je li to Vaš konačan odgovor?«, a ja bih odgovorila: »Da, to je moj konačan odgovor.« I doista je bio.

Bogoljubna majka moju je odluku hrabrla svojom svakodnevnom molitvom i žrtvom, a otac je svaki put kada bi mi došao u posjet za vrijeme trogođišnje formacije u našoj kući matici u Zagrebu, sa suzama u očima, gotovo moleći, pitao: »Vraćaš li se sa mnom doma?« Svaki sam mu put kroz smijeh

odgovarala da će se ponovno vratiti sam. Potajno se nadao da će se predomisliti sve do dana polaganja mojih prvih redovničkih zavjeta, kad me je prvi put ugledao u redovničkoj odori i plačući rekao da sam najljepša redovnica koju je ikad video (a dragi Bog zna da ih nije video mnogo). Što je našim ljudskim silama nemoguće, Bog milošću popravi.

Tri su godine formacije bile iza mene, jednogodišnja postulatura i dvogodišnji novicijat. Postulatura – škola zajedništva, odricanje i razbijanje vlastite sebičnosti, dječjih planova i sitnih, ljudskih kalkuliranja. Upoznala sam

SPOZNALA SAM VELIČINU SVOGA DUHOVNOGA
MAJČINSTVA. ONO NE OSTAJE REZERVIRANO
ZA JEDNOGA ČOVJEKA I LI OBITELJ, NEGOT SE NA
DUHOVAN NAČIN DAJE SVIMA.

veliku redovničku obitelj sv. Vinka Paulskoga i sv. Lujze de Marillac, 350-godišnju povijest u čije će temelje i ja utkati svoj život. Žrtve sestara zalive ne molitvom i radom, i Božji blagoslov koji su uz komad kruha i bocu vode no-

sile siromasima ruha i duha kroz stoljeća. Potom novicijat. Dobila sam novo, redovničko ime. Ohrabrena riječima svestoga Ambrozija, koji nekoć zapisa da se duša koja se okreće Kristu zove Marija, uzeхime sestra Marija Izabela. I to je

bio put koji sam izabrala – po Mariji k Isusu. U dvogodišnjem novicijatu čistila sam svoje nakane, upoznavala sebe, duhovno i intelektualno rasla, imajući na umu samo jedno – biti potpuno Božja. No to je značilo naučiti razlikovati svoju i Božju volju, odnosno ne gurati svoju volju pod tepih njegove. Istodobno sam bila dodijeljena, među ostalim dužnostima, kao ispomoć sestrama u radionici crkvenoga ruha. Da, uzela sam iglu u ruke i malo-pomalo, strpljenjem i vježbom, nastajali su prvi vezovi. Tada su se motivi na misnom ruhu izradivali rukama pa je svaka sestra sate i sate rada prikazivala i molila za svećenika ili đakona koji je naručio misnicu, albu, štolu ili koju drugu izradu. Bilo je lijepo prikazati dio sebe i svoje svakodnevnice za svetost

NEIZMJERNO ME
PRIVLAČIO REDOVNIČKI
ŽIVOT. BITI POTPUNO
BOŽJI, BITI TU ZA DRUGE,
A NIKOMU POTPUNO NE
PREPADATI, UPRAVO ZATO
ŠTO SI NJEGOV.

nečijega života i ustrajnost u svećeničkom zvanju. Tada sam spoznala veličinu svoga duhovnoga majčinstva. Jer danas će se jednoj djevojci prvo prigovoriti svojevoljna neplođnost, jalovost onih koji prvi brane život, ali ona ne ostaje rezervirana za jednoga čovjeka ili obitelj, nego se majčinski na duhovan način daje svima, prihvata svu djecu svijeta kao svoju, žrtvuje se za mnoge obitelji koje su u krizi, marljivo radi da bi drugi imali.

Potom je došlo polaganje prvi redovničkih zavjeta. Od lukom provincijalne poglavarice i njezina vijeća, započela sam studij katehetike i religijske pedagogije u Mostaru. Na razini sarajevske provincije Majke Divne bila sam jedna od sestara članica Povjerenstva za pastoral zvanja i rad s

mladima. Ozbiljno sam shvatiла svoju dužnost – pomoći mladom čovjeku da pronade svoj put. To je uključivalo česta putovanja radi održavanja duhovnih obnova i predavaњa, sate učenja, razgovora, posjeta studentskim domovima, angažiranost na župama, održavanje župne kateheze, rad s ovisnicima, a nadasve rad sa siromasima. Naime, sveti je Vinko netom prije svoje smrti pozvao najmladu sestru i ostavio joj svoju skromnu oporuku koja je postala program moga života. Rekao joj je: »Znam da si dobra i hrabra. Čovjek ne učini uvijek ono što bi trebao. Ali tebi najmlađoj i posljednjoj treba da progovorim. To je važno. Sjećaj se dobro. Zapamti dobro zauvijek. Brzo ćeš vidjeti da je milosrdnu ljubav teško nositi, teže nego lonac s juhom i punu košaru. Ali ti zadrži svoju blagost i svoj smiješak. Nije sve u tome da se dijeli juha. To mogu činiti i bogataši. Ti si mala sluškinja siromaha... Uvijek budi nasmijana i vredra. Oni su tvoji gospodari – gospodari strašno osjetljivi i velikih zahtjeva. Vidjet ćeš i onda što budu ružniji i prljaviji, što budu nepravedniji i grublji, to ćeš im više svoje ljubavi morati dati...«

Vrlo sam brzo shvatila da je bio u pravu. Boga koji je ljubav možemo upoznati, ali i dati jedino kroz ljubav (usp. 1 Iv 4, 8). Onu toplu, ljudsku i jednostavnу, uz koju se svi, bili beskućnici gladni kruha,

bili osudeni gladni pravde, bili potrebiti savjeta ili čašice razgovora, osjećamo dobro, prihvaćeno i neopterećeno. Danas je moja svakodnevница malo drugačija. Živim u našoj generalnoj kući (kući matici) u Zagrebu. Dan započinjem jutarnjom molitvom Časoslova, potom snagu skupljam ujedinjujući svoju skromnu žrtvu s Kristovom u euhariistijskom slavlju, a nakon toga ostajem u polusatnom razmatranju Božje riječi (lectio divina), u adoraciji pred Presvetim oltarskim sakramentom ili u nekoj drugoj osobnoj poštovnosti. Svoj sam studij nastavila na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a u slobodno vrijeme bavim se znanstvenim radom istražujući povijest naše družbe u različitim crkvenim i državnim arhivima. Također, neizostavan je i rad s mladima i beskućnicima, koji su mi, kao nekoć don Boscu, ukrali srce.

Čovjek se treba odvažiti. Pokušati pa ako se njegova volja ne poklopi s Božjom, ponizno odustati i započeti ponovno. Bog ne želi polovične, osrednje kršćane. Želi da budemo sretni jer tužan svetac teško navješće radosnu vijest. Crkvi trebaju gorljivi svjedoči spremni živjeti za druge, sposobni zajedno s Kristom nositi breme svijeta. Dovoljno je htjeti biti njegov jer on ne poziva sposobne, nego sposobljuje pozvane. Životom svjedočim da je tako.

SVJEDOČANSTVO DUHOVNOG POZIVA

OD PUTA DROGE DO PUTA MISIONARA SLUGE NAJSIROMAŠNIJIH

AUTOR: BR. MARIO TOTIĆ, MSPTM

U OVOM BROJU MOŽETE PROČITATI POVIJEST POKRETA MISIONARA SLUGU SIROMAŠNIH U TREĆEM SVIJETU. MEĐU NJIMA JE I JEDAN HRVAT, BRAT MARIO TOTIĆ, KOJI DONOSI SVOJE POTRESNO SVJEDOČanstvo proživljavanja strahota rata, razorene obitelji i pakla droge. No njegovo je iskustvo da Bog nikada ne napušta čovjeka u njegovoj muci, nego mu daruje novi život ispunjen ljubavlju i smisлом.

Dolazim iz katoličke obitelji. U vrijeme moga djetinjstva roditelji nisu pohadali crkvu, pa tako ni ja. No već kao dječak interesirao sam se za Crkvu. Osobito su mi se svidala razna događanja u mojoj župi. U to vrijeme osamdesetih godina Hrvatska je još uvijek bila pod komunističkim režimom, koji je raznim prijetnjama da će izgubiti posao sprječavao katolike da slobodno ispovijedaju vjeru. Mnogi su potajno krstili svoju djecu. Za vrijeme Domovinskoga rata moj je otac bio branitelj. Tada sam imao 12 godina. Kada je rat završio 1995. go-

dine, moj se otac vratio. Pronašli su ga smrznutih nogu u jednoj jami gdje je ostao sam tri dana, ne mogavši se pomaknuti od hladnoće. Bogu hvala, pronađen je te su ga doveli kući. Rat je donio puno uništaja, smrti i žalosti. Ne mogu zaboraviti pogled moje susjede kad su ubili njezinu sina, baš na dan kad je napunio 19 godina. Toga trenutka izgubio sam radost. Rat je ostavio velike traume u mom ocu, koji je postao tvrd i nasilan. U našoj obitelji više nije bilo mira i radosti, nego bojno polje. No u to vrijeme dogodio se jedan lijep događaj: obraćenje moje majke. Od tогa trenutka ona

se nije nikad umorila da nas sve ohrabruje, unatoč svim bolima koje smo joj mi kao djeca zadavali, inzistirajući da se rastane od oca. Ona je vjerovala da ćemo uz Božju pomoć uspjeti ići naprijed. I imala je pravo, jer je imala vjere. Nakon svih tih događaja i mnogih drugih nisam se uspio opraviti jer sam živio sav u bijesu u odnosu prema ocu, kojemu nisam mogao oprostiti. Uza sve to upao sam u svijet droge, u život bez smisla, gdje se samo čeka da sve iznenada završi i napokon prestane patnja. No Bog je uvijek bio uza me počući mi na tisuće načina. Nisam vjerovao u pravu ljubav te

MOJ SE ŽIVOT PROMIJEŃIO, NAUČIO SAM ŠTO ZNAĆI VOLJETI,
OPRAŠTATI, IZIĆI IZ SAMOGA SEBE I DAROVATI SE DRUGOMU.

sam odbacivao sve one koji su mi željeli pomoći. U stvarnosti sam tražio samoga sebe. Moj bijeg bila je samoća. Zahvaljujem Bogu i svojoj sestri koji su me pratili u mom hodu u zajednici »Cenacolo«. Tamo se moj život promijenio jer sam istinski naučio što znači voljeti, oprštati, izići iz samoga sebe i darovati se drugomu. To je bilo posebno iskustvo i životna škola. Ostao sam četiri godine u toj zajednici. Nakon toga sam izšao s velikom željom da učinim nešto dobro za druge. Zahvaljujući tom iskustvu, moj se život potpuno promijenio i naša se obitelj nanovo ujedinila. Molio sam za

oproštaj i oprostio sam svom ocu, grleći ga i zajedno s njime plačući zbog boli koje smo jedan drugomu zadali.

Želio sam slijediti glas svoga srca u kojem je bila želja

da darujem svoj život za Krista. Govorio sam: »Gospodine, želim te slijediti.« Tako sam se po Božjoj providnosti povezao s pokretonom Misionara slugu siromašnih u Trećem svijetu. Taj susret rasvijetlio je moj život, ali i život mojih bližnjih. U pokretu sam susreo sve ono što me usrećilo: euharistija, krunica, mnoga djebla ljubavi. Gospodin mi daruje novi život u Duhu, koji se bez ikakve sumnje očituje u apostolatu sa siromašnom djecom i napuštenima i sa svim patnicima. Uistinu je velika povlastica služiti siromašnima.

Želim zahvaliti Bogu koji me oslobođio od lošega puta i pozvao me da budem njegov sluga. Pozivam sve mlade koji osjećaju u sebi veliku želju da služe i pomazu potrebitima da nemaju straha učiniti odlučan korak i da imaju hrabrosti biti drugačiji, kako bi dali smisao vlastitom životu i kako bi u ovom svijetu ostavili Isusove tragove.

Rad i molitva

Možda niste čuli za sv. Hermana? Ostavio je svijet, ušao u samostan da bi se posvetio Bogu i molitvi.

Gorko se razočarao. Kako to?

Zanosio se mišlu da će tolike sate proboraviti u crkvi uronjen u molitvu, a samostanski mu starješina namijenio rad u kuhinji. Samostan velik, a redovnika mnogo. Morao je biti u kuhinji od jutra do mraka. Jedva mu je koji tren ostao slobodan za molitvu. Jedne večeri, kada ga je umor svladao, a težnja za molitvom svega zaokupila, potužio se Majci Božjoj: »Majčice Nebeska, bilo bi bolje da sam ostao u izvanjskome svijetu. Ondje sam se do mile volje mogao posvetiti molitvi, a ovako jedva stignem koju riječ reći Tebi i Tvoju božanskom Sinu.«

A Majčica će Božja svomu vjernom sluzi Hermanu: »Nemoj tako, sinko! Zar ne znaš da takvim svojim radom zaslužuješ istu nagradu kao da si se cijeli dan Bogu molio!«

UPOZNAJMO

MISIONARI

SLUGE SIROMAŠNIH U TREĆEM SVIJETU

**Utemeljitelj pokreta
Misionara slugu siromašnih
u Trećem svijetu otac
Giovanni Salerno sa 14
godina pročitao je na jednim
vratima rijeći: »Onaj koji
služi siromašnima, daje
Božu.« Ta je poruka donijela
svjetlo i toplinu u njegov
život i zacrtala njegov put
služenja siromašnima i
njihovim potrebitijima.**

SUSRET 10.1.2018

39

O tac Giovanni Salerno rođen je 1938. godine u gradu Geli na Siciliji. Već je kao dijete otac Salerno pokazivao izrazitu želju da služi Bogu. Tako navodi kako je sa svojih nepunih osam godina u pristupanju sakramentu euharistije na poticaj svećenika da kaže Isusu što god želi i da će mu Isus to jednoga dana i ispuniti mali Giovanni zaželio tri stvari: da bude svećenik, doktor i misionar. Danas može reći da su mu sve tri želje ispunjene. Nakon toga želja da bude misionar osobito mu se urezala u srce. Posebno naglašava još jedan događaj koji mu se dogodio kada je imao devet godina. Imao je, kako kaže, san, tj. viziju kako ulazi u crkvu i ispred sebe vidi Djevicu Mariju okruženu mnoštvom djece koja su molila za pomoć. Taj san, tj. vizija nikada ga nije napustila. Nakon mnogo godina dao je

naslikati Mariju onaku katuju je taj dan video. Danas se ta slika nalazi u svim kapelicama pokreta te na karticama s molitvama koje rado dijele drugima. Na svom životnom putu nailazio je na mnoge teškoće. Jedna od njih je dijagnoza da će potpuno oslijepiti do svoje dvadesete godine. Njegov je nadređeni smatrao da je najbolje za njega prestanak studija i ženidba kako bi se netko mogao brinuti za njega. Giovanni je to odbijao jer je duboko vjerovao u svoj poziv. Nakon što je kontaktirao s glavnim samostanom augustinaca u gradu Cascii javljeno mu je kako je jedna od sestara ponudila davati žrtve do kraja života poradi zdravlja njegovih očiju. Nakon toga otvorila mu se prilika da ga pregleda najpoznatiji oftalmolog u Rimu, koji je poslije pregleda kratko rekao: »Možes se vratiti na stu-

dij.« Kao rezultat otac Salerno navodi kako je zaređen godinu dana prije kolega.

Datum 23. prosinca 1961. osobito je važan u njegovu životu. To je dan njegova ređenja za svećenika. Osobito iznenadeno toga dana bile su mu riječi njegove majke. Uhvatila ga je za ruke, poljubila ih i rekla: »Neka ove ruke spase mnogo djece.« Te su ga riječi osobito iznenadile jer Red augustinaca u Siciliji kojemu je pripao nije se bavio napuštenom djecom ili siročadi. Te su riječi bile kao proročstvo njegove budućnosti. Nakon ređenja zatražio je od svojih nadređenih dopuštenje da studira tropsku medicinu. U kolovozu 1968. godine napušta Salerno i odlazi s grupom augustinaca postaviti temelje prelature u Andama (Apumirac, Peru). Došavši u Peru, osobitu je pozornost posvetio predavanjima o gubi jer

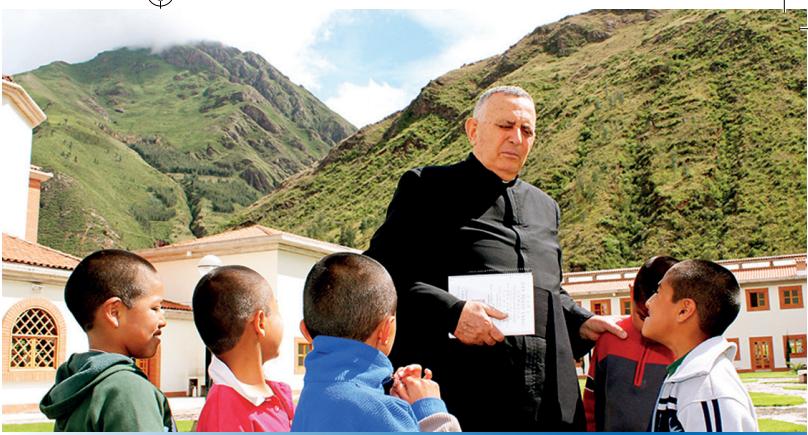
**Želja da bude
misionar osobito mu
se urezala u srce.
Posebno naglašava
događaj koji mu se
dogodio kada je imao
devet godina. Imao
je, kako kaže, san,
tj. viziju kako ulazi u
crkvu i ispred sebe
vidi Djевичu Mariju
okruženu mnoštvom
djece koja su molila
za pomoć.**

je bio velike patnje ljudi koje im je ta bolest zadala. Tijekom svoga djelovanja na misijskom području susreo se s veoma alarmantnom situacijom: ljudi žive kao u »kamenom dobu«, potpuno napušteni, bolesti se nekontrolirano šire, nema lijekova, djeca se iskoristavaju za

rad, vladaju droga i kriminal. Najprije je počeo razmišljati o mnogim zatvorenicima koji se nalaze u zatvorima potpuno napušteni. Misao da njima treba pomoći nije ga napuštaла iako je nailazio na mnoga protivljenja zbog izlaganja opasnosti. Nakon nekoga vremena dobio je dopuštenje da posjeti zatvorenike u Cuzcu. Kada su ga vidjeli, zatvorenici su se samo smijali. Međutim otac Salerno nije odustajao, nego je malo-palamo dolazio do njihova srca. Zamolio je voditelja zatvora da ih češće pušta u otvoreno dvorište kako bi mogli osjetiti sunce i udahnuti svjež zrak. Uvidjevši kako zatvorenici ništa

ne rade i da im je veoma dosadno, odlučio je pribaviti različite strojeve za proizvodnju obuće, odjeće, obradu drva itd. Otac Salerno njihovo je otvoreno dvorište pretvorio u malu tvornicu te postigao mnoge plo - dove: zatvorenici ma je dan sada bio ispunjen, osjetili su radost jer su napokon

nešto korisno radili, mogli su zaraditi nešto novca kako bi im izlazak iz zatvora bio jednostavniji, naučili su se različitim zanatima pa su i nakon zatvora lakše mogli pronaći posao. Ne treba zaboraviti reći kako otac Salerno ne samo da im je dao mogućnost za rad, nego ih je, što je još važnije, približio Kristu, dao im je mo-

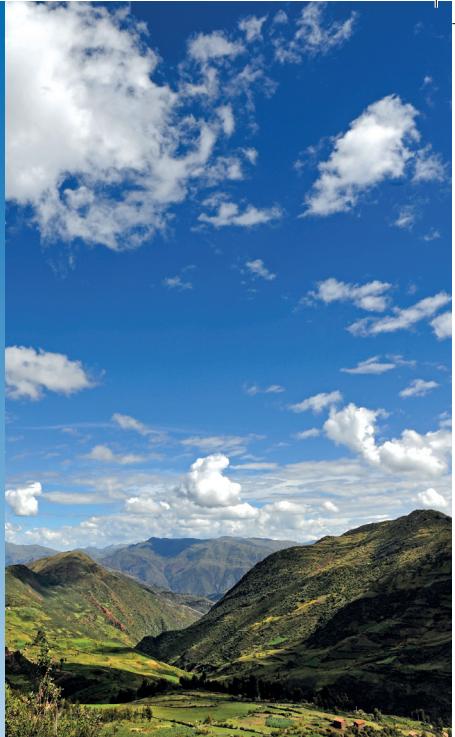
Otpočetka je otac Salerno bio svjestan da siromašnima i bolesnima nisu potrebni samo svećenici misionari, nego ljudi koji su spremni dati svoj život kako bi im služili.

gućnost da upoznaju Spasitelja kroz sv. misu i isповijed. Nakon određenoga vremena nadbiskup je tražio od njega da drži predavanja o gubi i educira o bolesti. Na šok i razočaranje mnogih sudionika tih predavanja otac Salerno nije govorio o gubi kao bolesti tijela, nego je govorio o većem problemu sadašnjice, a to je guba duše. Naglašavao je da je to bolest koja polako uništava dušu i čini je neprepoznatljivom te je time pozvao sve sudionike na dubinsko preobraćenje. Tačkim je hrabrim govorima prikupio mnoge donacije, koje je iskoristio za izgradnju sirotišta sv. Terezije od Isusa. U susretu s bolesnicima zaraženim gubom na njega je osobito utjecao jedan događaj s djevojčicom Lourdes. U trenutcima umiranja ispitivala ga je kada će upoznati Djevicu Mariju. Otac Salerno joj je rekao da Djevica dolazi kada je bol neizdrživa.

Djevojčica je umrla smiješći se, glavom naslonjenom na jastuk i govoreći: »Majko, hvala ti što si došla po mene.« Otpočetka je otac Salerno bio svjestan da siromašnima i bolesnima nisu potrebni samo svećenici misionari, nego ljudi koji su spremni dati svoj život kako bi im služili. Stoga je u osamdesetima osnovao pokret Misionara slugu siromašnih u Trećem svijetu, pozivajući mlade muškarce i žene, oženjene parove, svećenike, sve vjernike laike da se pridruže i pomognu mnogo brači koja pate u Trećem svijetu. Presudan događaj za osnivanje pokreta dogodio se 1982. u Fatimi kada je otac Salerno upoznao Majku Tereziju iz Kalkute. Molio ju je za pomoć, da mu pošalje svoje sestre u Cuzco kako bi pomogle u vođenju maloga sirotišta koje je osnovao. Nakon molitve i razgovora Majka Terezija poruči-

la mu je da je karizma njegova srca različita od njezine te da mora naći sestre s karizmom Misionara slugu siromašnih u Trećem svijetu. Nakon toga sastanka otac Salerno bio je uvjeren u Božju pomoć koja dolazi. Još jedan događaj posebno je obilježio njegovo djelovanje, a to je susret s papom Ivanom Pavlom II. Susreli su se u Vatikanu u papinoj privatnoj kapelici. Otac Salerno doživio je prekrasno iskustvo zajedničke molitve sa svetim ocem. Posebno ga je iznenadio to što je Papa bio upoznat s pokretom i imao je samo riječi hvale. Papa mu je poručio da je to uistinu »Opus Christi Salvatoris Mundi« (»Djelo Krista Spasitelja svijeta«). Tada je pokret dobio službeno ime

Misionari služe siromašnih u Trećem svijetu – Djelo Krista Spasitelja svijeta. Velik utjecaj na rad oca ostavili su bolesnički koje je susreo u prvim godinama misionarskoga rada. Oni nisu bili zaraženi samo gubom, nego i strahom od neuspjeha, uništenih života i odbačenosti od svih. Mnogi su bili suicidalni jer su osjećali bespomoćnost. Otac Salerno ne samo da ih je htio izlijечiti, nego je htio omogućiti i školovanje njihovoj djeci i zbrinjava-

vanje njihovih obitelji. Mnogi se pitaju tko financira pokret i jedini je odgovor na to, kako kaže otac Salerno, Božja providnost; Bog zna gdje smo i kako nas naći. Trenutačno misijski djeluju u Latinskoj Americi (Peru, Kuba i Meksiko) te u Mađarskoj. Pokret se sastoji od četiri različite zajednice (svećenici i posvećena braća i sestre, kontemplativni red i misionarske obitelji) koje žive u istoj karizmi, neovisno jedne o drugima. Pokret ima

više od 150 slugu siromašnih iz 18 zemalja, koji pomažu više od 1500 djece svaki dan, i to zahvaljujući školama, pučkim kuhinjama, klinikama i stručnim radionicama. ■

DOMAĆA ZADAĆA - objasniti Boga

Tekst koji slijedi napisao je Danny Dutton,
osmogodišnjak iz Chula Viste u Kaliforniji, kao
domaću zadaću, a zadaća je bila objasniti Boga.

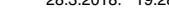
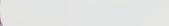
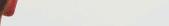
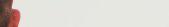
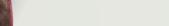
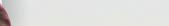
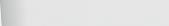
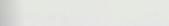
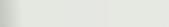
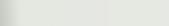
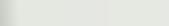
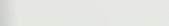
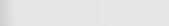
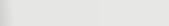
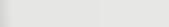
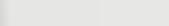
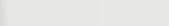
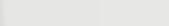
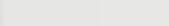
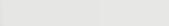
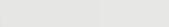
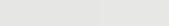
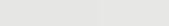
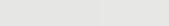
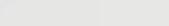
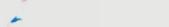
Jedan od glavnih Božjih poslova jest stvaranje ljudi. On ih stvara da bi zamijenio one koji umru, tako da uvek ima dovoljno ljudi da se brinu za stvari na zemlji. On ne stvara velike ljude, nego samo bebe. Mislim da je to zato što su one manje i lakše ih je napraviti. Ne mora svoje dragocjeno vrijeme trošiti da bi ih naučio govoriti i hodati, to jednostavno može prepustiti majkama i očevima.

Drugi najvažniji Božji posao jest slušanje molitava. Mnoštvo stvari tu dođe, budući da neki ljudi, poput propovjednika i drugih, mole i kad nije vrijeme za spavanje. Zbog toga Bog nema vremena slušati radio ili gledati TV. Budući da sve čuje, mora da je velika buka u njegovim ušima, osim ako nije našao načina da je isključi.

Bog vidi sve, čuje sve i Bog je u svemu, pa je poprilično zauzet. Stoga ne bismo trebali trošiti njegovo dragocjeno vrijeme tražeći od roditelja ono što ne možemo dobiti.

Ateisti su ljudi koji ne vjeruju u Boga. Mislim da takvih nema u Chula Visti. Bar ih ja nisam vido da dolaze u našu crkvu.

Iesus je Sin Božji. Imao je običaj raditi uistinu teške poslove, kao što su hodanje po vodi i činjenje čuda, trudeći se da pouči ljudе koji nisu željeli učiti o Bogu. Ljudima je dosadilo njegovo propovijedanje pa su ga razapeli. Ali on je bio dobar i ljubazan, poput Oca, pa je rekao svome Ocu da ovi nisu znali što čine i da im oprosti i Bog je rekao OK.

Njegov je Otac (Bog) cijenio njegov teški rad i sve što je učinio pa mu je rekao da ne mora više ići na posao. Mogao je ostati na nebnu. Tako je i učinio. I sada on pomaže svome Ocu slušajući molitve i pazeći na stvari koje su važne za Boga, ili da se pobrini za nekoga tko se ne može brinuti o sebi a da ne dosaduje Bogu. Poput tajnika, samo puno važniji.

Možeš im se moliti u svako doba i oni će sigurno pomoći jer je jedan od njih uvijek na dužnosti.

Trebao bi ići u crkvu svake nedjelje jer to Boga čini sretnim, a ako postoji itko koga bi trebao usrećiti, to je Bog. Ne izbjegavaj crkvu da bi činio nešto što misliš da je zanimljivije, kao što je odlazak na plažu. To je pogrešno. Osim toga, sunce ionako ne izlazi na plažu prije podne.

Ako ne vjeruješ u Boga, osim ako si ateist, bit ćeš veoma usamljen, jer tvoji roditelji ne mogu ići svagdje s tobom, ali Bog može. Dobro je znati da je Bog s tobom kada si prestrašen u mraku ili kada ne znaš plivati, a starija te djeca bace u duboku vodu.

Ali... ne bi trebao uvijek misliti što bi Bog mogao učiniti za tebe. Bog me je postavio ovdje i može me uzeti natrag k sebi kad god poželi. I... baš zato vjerujem u Boga.

ZAPOŠLJAVANJE

-Kako stojite sa stranim jezicima?
 - Odlično! Osim hrvatskoga svi drugi jezici su mi strani.

KILOGRAMI

Liječnik: Koliko sad imate kilograma?
 Pacijent: 78.
 Liječnik: A koliko ste naišiše imali?
 Pacijent: 86.
 Liječnik: A najmanje?
 Pacijent: 3 kilograma i 600 grama.

TIHO!

Dva brodolomca plutaju pučinom na ostacima broda. Jedan stalno doziva:
 - Upomoć, spasite nas, upomoć!
 A drugi će mu:
 - Daj ušuti već jednom, na Tihom smo oceanu.

hej! hej! hej!
 hej! hej!

ŠPRICANE SU

* Zašto Adam i Eva nisu smjeli jesti jabuke sa stabla spoznaje dobra i zla?
 - pita vjeroučitelj svoje đake.
 - Zato što su jabuke bile špricane! - spremno odgovori Perica.

VICEVI!!!

VICEVI!!!

VJERONAUK

Tumačio vjeroučitelj sedmu Božju zapovijed: Ne ukradi! Kako je bilo vrijeme berbe grožđa, upita učenika:
 - Kad i kako se ipak smije ubrati tuđe grožđe?
 - Kad je zrelo i kad nema nikoga u vinogradu - odgovori učenik.

HA! HA! HA!
 HA! HA!

ZANIMLJIVOSTI

ZANIMLJIVOSTI ?!

- Od 80 vrsta biljaka koje se spominju u Bibliji čak 70 vrsta preživjelo je do danas.
- Dubrovačka je katedrala, prema priči, sagrađena novcem Rikarda Lavlieg Srca koji je 1192. doživio brodolom kod Lokruma i odlučio sagraditi crkvu na mjestu gdje je spašen, ali Dubrovčani su ga uspjeli načvoriti da je bolje crkvu sagraditi u gradu.
- »Ravna ulica« u Damasku u kojoj je apostol Pavao progledao nakon što je Ananija položio ruke na njega još se i danas tako naziva.

• U Kini je samo 1 % katolika, što u brojkama iznosi oko 13 milijuna ljudi. Godišnje svećenici u toj najmnogoljudniji zemlji na svijetu krste oko sto pedeset tisuća odraslih.

• Procjenjuje se da godišnje u hodočašćima sudjeluje 220 do 250 milijuna ljudi, a od toga 150 milijuna kršćana. Samo u Europi 30 milijuna viernika, uglavnom katolika, dio godišnjeg odmora iskoristi za hodočašća u sveta mjesta.

ZAŠTO????!
Oooo! AHA!

Facebook: Susret Zovem te
urednistvo@susret.net
www.susret.net
www.redovnistvo.hr
www.redovnistvo.ba

